

Prestatieafspraken 2023 gemeente Smallingerland, Accolade, WoonFriesland en De Bewonersraad		
<p>Accolade, WoonFriesland, De Bewonersraad en de gemeente Smallingerland hebben prestatieafspraken voor het jaar 2023 opgesteld. Deze prestatieafspraken zijn gebaseerd op de 'Meerjarige afspraken 2020-2025 over de sociale huurvoorraad in de gemeente Smallingerland'.</p> <p>Voor de zomer hebben Accolade en WoonFriesland hun biedingen voor 2023 uitgebracht. De Bewonersraad heeft in een brief haar bijdrage en inzet uiteengezet. Na de zomer zijn gesprekken gevoerd om te komen tot passende afspraken voor het volgend jaar. De gezamenlijke opgave is om voldoende betaalbare en kwalitatief goede woningen in leefbare wijken en buurten in de gemeente te bieden. Er wordt middels deze prestatieafspraken 2023 ingezet op de volgende vijf aandachtsgebieden:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Betaalbaarheid o Beschikbaarheid o Kwaliteit van de bestaande voorraad en verduurzaming o Wonen, welzijn, zorg en aandachtsgroepen o Leefbaarheid <p>Voor 2023 zijn er actuele en urgente thema's waar we met een gezamenlijke focus op samenwerken. Er zijn meer betaalbare huurwoningen nodig. Woningcorporaties en gemeente werken daarom aan plannen voor nieuwbouw. Door hoge inflatie en energielasten komen bewoners in de knel. De partijen zetten zich in om de woonlasten betaalbaar te houden en de energiearmoede te beperken. Ook gaat er extra aandacht uit naar huisvesting van aandachtsgroepen zoals de statushouders.</p> <p>Allerlei ontwikkelingen in binnen- en buitenland zorgen voor onzekerheid op de woningmarkt en in de sociale huursector, bijvoorbeeld de hoge inflatie, oplopende rentes, stijging van bouwkosten, onzekerheid in levering van grondstoffen en materialen, leveringonzekerheid in met name gas, gebrek aan capaciteit door tekorten op de arbeidsmarkt. De uitwerking van de Nationale Prestatieafspraken kan effect hebben op de benodigde slagkracht van corporaties. De mate waarin de prestatieafspraken gerealiseerd kunnen worden zal mede afhankelijk zijn van de impact van verschillende maatregelen en ontwikkelingen. Partijen blijven zich gezamenlijk inzetten voor betaalbare huurwoningen in de gemeente Smallingerland. Bij onvoorziene omstandigheden, die van invloed zijn op de gemaakte afspraken, gaan we met elkaar in gesprek om gezamenlijk oplossingen te zoeken.</p>		
Uitvoeringsprogramma voor het jaar 2023		Trekker
In de groene kaders staan de belangrijkste uitgangspunten uit de gemeentelijke Visie op Sociaal Wonen in Smallingerland en de Woonvisie 2020-2025 Smallingerland.		
Betaalbaarheid	In de gemeente Smallingerland staat de betaalbaarheid van de sociale huurvoorraad voorop.	

1	Accolade hanteert een gematigd huurprijsbeleid. De jaarlijkse huuraanpassing op 01-07-2022 was bij Accolade gemiddeld 1,9 %. De huuraanpassing voor 1 juli 2023 is nog niet concreet bekend. Deze wordt in overleg met de huurdersorganisaties eind van het jaar vastgesteld. De huren van huishoudens die in een woning wonen met een huur boven € 550 en een inkomen hebben tot 120 % van het sociaal minimum worden verlaagd tot € 550 (prijspeil 2020).	Accolade
2	WoonFriesland past een gematigd huurbeleid toe. Het betaalbaar houden van de woningen nu en in de toekomst én eerlijke en transparante huurprijzen (gelijke woning = gelijke huurprijs) is hierbij uitgangspunt. De gemiddelde huurverhoging is in 2022 uitgekomen op 1,85 %, ruim onder de inflatie van 2,3 %. Op grond van het kabinetsbesluit is de verwachting dat corporaties per 1 juli 2023 een eenmalige huurverlaging zullen moeten doorvoeren bij huishoudens met een inkomen tot 120 % van het sociaal minimum en een huur boven € 550 (prijspeil 2020).	WoonFriesland
3	Door de ontwikkelingen van onder andere hoge inflatie en energieprijzen is de urgentie groot om betalingsproblemen bij huurders te voorkomen. In 2023 willen we onze integrale samenwerking rondom voorkomen, (vroeg)signaleren en oplossen van betalingsproblemen bij huurders in beleid en werkprocessen hebben staan. Samen kunnen we veel meer betekenen en bereiken. In 2023 zal de focus liggen op de samenwerking en optimalisering van vroegsignalering. Verder is er aandacht voor het afstemmen van communicatie uitingen tussen de drie partijen. Daarnaast rolt de gemeente in 2023 de Voorzieningenwijzer uit. Er zal worden gezocht naar een manier om deze onder de aandacht te brengen bij huurders. Ook wordt er gekeken of er afspraken gemaakt kunnen worden tussen de gemeente en de woningcorporaties rondom integraal maatwerk.	Gemeente
4	De Friese Huurdersorganisaties, de Vereniging Friese Woningcorporaties en WoonFriesland werken aan de ontwikkeling en uitvoering van een gezamenlijk woonlastenonderzoek. Zo kan de ontwikkeling van woonlasten in Friesland in beeld worden gebracht en aanleiding zijn tot het nemen van passende maatregelen. De eerste uitkomsten van dit onderzoek worden begin 2023 verwacht.	De Bewonersraad Corporaties
5	De Bewonersraad gaat, vanwege de (verwachte) toename van betalingsproblemen bij huurders, nieuwe diensten aanbieden aan zijn leden. Dit betreft onder andere de opleiding en inzet van energiecoaches. Daarnaast start De Bewonersraad met online modules bij de Voorzieningenwijzer, waarbij inwoners zelf kunnen uitzoeken welke regelingen er voor hen zijn, waar ze recht op hebben en wat past bij hun situatie. Vervolgens kunnen ze dit ook zelf eenvoudig aanvragen. De Bewonersraad organiseert hulp en ondersteuning voor leden die digitaal minder vaardig zijn.	De Bewonersraad

Beschikbaarheid	De focus bij sociale huur ligt op Drachten in verband met de grote vraagdruk die partijen zien bij de doelgroep van corporaties voor de grotere kernen. Voor de korte termijn wordt uitgegaan van uitbreidingsnieuwbouw in Drachten om de verwachte huishoudensgroei hier op te vangen. Voldoende vraag/marktperspectief is voorwaarde voor (vervangende) nieuwbouw in de dorpen door woningcorporaties.	
6	Met het programma Woningbouw van de Nationale Woon- en Bouwagenda zet de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening nationaal in op de bouw van in totaal 900.000 woningen tot en met 2030. De provincie Fryslân zal 17.500 woningen voor haar rekening nemen (Provinciale woningbouwafspraken 2022-2030). In regionale woondeals worden hierover nadere afspraken gemaakt met de gemeenten. Als binnen de regionale woondeal afspraken gemaakt worden over sociale huurwoningen zoekt de gemeente Smallingerland hierover afstemming met de corporaties en De Bewonersraad.	Gemeente
7	De gemeente heeft als doel om in de periode 2020 -2025 ruim 1000 woningen toe te voegen. Voor de periode 2025 – 2030 is de ambitie om nog 500 extra woningen te bouwen. In de uitwerking van deze woningbouwplannen wordt overleg gevoerd met de woningcorporaties over het aandeel sociale huurwoningen.	Gemeente
8	In 2023 bouwt Accolade in Smallingerland acht nieuwe huurwoningen. Dit zijn woningen aan de Stationsweg.	Accolade
9	Accolade verkoopt geen betaalbare huurwoningen. Tenzij het om woningen gaat die in een dorp liggen en waar Accolade krimp of een slechtere verhuurbaarheid verwacht. Accolade zal in 2023 naar verwachting 1 sociale huurwoning verkopen.	Accolade
10	WoonFriesland verkoopt in 2023 in principe geen woningen, tenzij deze deel uitmaken van een complex met gemengd eigendom waarin WoonFriesland haar aandeel wil afbouwen of als het een van de laatste woningen in een zeer versnipperd complex betreft. In deze bijzondere gevallen zal WoonFriesland incidenteel overgaan tot verkoop. WoonFriesland koopt incidenteel woningen aan om versnippering van woningen te herstellen.	WoonFriesland
11	Op 19 mei 2022 tekenden Accolade, WoonFriesland en de gemeente Smallingerland het convenant 'Nieuwbouw sociale huur gemeente Smallingerland'. Hierin staan afspraken over samenwerking om tot 2030 in totaal 300 sociale huurwoningen aan de voorraad toe te voegen. De gemeente levert locaties uit de Ontwikkelstrategie, de corporaties zullen op deze locaties de woningen gaan ontwikkelen en realiseren en aanbieden aan hun doelgroep. Partijen stemmen de plannings met elkaar af, zodat de bijbehorende trajecten tijdig in gang gezet kunnen worden. In 2023 wordt gewerkt aan de voorbereidingen van een aantal nieuwbouwprojecten.	Gemeente Corporaties

12	In 2021 werd door de overlegtafel van Friese Huurdersorganisaties, de Vereniging Friese Woningcorporaties en WoonFriesland het 'Convenant monitoring vraagdruk sociale huurwoningen Fryslân' ondertekend. Monitoring van de vraagdruk vindt daardoor, middels onderzoek periodiek en op uniforme wijze plaats. In samenwerking met het Fries Sociaal Planbureau zijn in 2022 de eerste onderzoeksresultaten beschikbaar gekomen. Deze laten zien dat de vraagdruk toeneemt, zeker in de grotere kernen. De Bewonersraad wil deze uitkomsten in 2023 aangrijpen voor het voeren van het gesprek met partijen over onder andere de maximaal redelijke zoekduur.	De Bewonersraad
13	Partijen hechten een groot belang aan een goede kwaliteit van de woningvoorraad. Een kwaliteit die ook op lange termijn stand houdt. Dit gezamenlijke belang is echter niet onbegrensd. De financiële middelen zijn immers beperkt. Partijen willen voorkomen dat dit dilemma de ontwikkeling van nieuwe sociale huurwoningen voor de voeten gaat lopen. Partijen spreken af met elkaar over dit onderwerp in gesprek te gaan, elkaar inzicht te geven in de (on)mogelijkheden van kwalitatieve randvoorwaarden en op deze wijze over en weer bewustwording en kennis te creëren. Hierbij wordt ook afgesproken dat partijen de wijze waarop het conceptueel bouwen kan bijdragen aan de ontwikkeling van een kwalitatieve en betaalbare woningvoorraad gezamenlijk wordt verkend.	Gemeente Corporaties
14	Partijen spreken af het stimuleren van de doorstroming met elkaar te verkennen. Doorstroming heeft hierbij als doel dat meer woningen voor verhuur beschikbaar komen en/of dat huurders passender kunnen wonen. Na de verkenning zal gezamenlijk beoordeeld worden of er in de gemeente één of meerdere pilots om de doorstroming te bevorderen uitgevoerd gaan worden.	Accolade
15	De Bewonersraad doet periodiek onderzoek onder haar leden die in een kalenderjaar een woning hebben betrokken. Doel is om inzicht te krijgen in de matching tussen huishoudenssamenstelling en inkomen, huurprijsklasse en woningtype. De resultaten van dit onderzoek worden gedeeld met corporaties en gemeente.	De Bewonersraad
16	Met de gespreksnotitie 'Wachten of Ruilen?' heeft De Bewonersraad het onderwerp woningruil binnen de sociale volkshuisvesting in 2022 breder onder de aandacht gebracht. In 2023 gaat De Bewonersraad verder verkennen welke mogelijkheden er bestaan om tot een uniforme regionale aanpak te komen voor woningruil tussen huurders van corporaties.	De Bewonersraad
Kwaliteit	Goed evenwicht tussen betaalbaarheid en uitvoering van noodzakelijke verbeteringen. Focus ligt op betaalbaarheid.	
17	Accolade streeft naar CO2 neutraal in 2050. Op 1 januari 2022 had 52 % van het woningbezit van Accolade in Smallerland energielabel B of hoger. Door diverse ingrepen verbetert de energieprestatie en de kwaliteit van woningen in 2023. Het gaat om planmatig verduurzamen van 323 woningen, investering € 2.194.934,	Accolade

	planmatig verbeteren van 581 woningen, investering € 901.370 en grootschalige woningverbeteringsprojecten van 85 woningen, investering € 3.922.931. Zie voor definities het bod van Accolade.	
18	Accolade verwacht aan 1077 woningen planmatig onderhoud uit te voeren. Naar verwachting is dit een uitgave van € 3.251.475.	Accolade
19	Accolade verwacht in 2023 circa € 1.877.260 uit te geven aan niet-planmatig onderhoud in Smallingerland.	Accolade
20	Accolade voert haar duurzaamheidsbeleid uit in aansluiting op het normale onderhoudsproces. Hierdoor verbetert de energieprestatie van de huurwoningen geleidelijk. Accolade gaat in 2023 ruim 300 sociale huurwoningen planmatig verduurzamen. Deze woningen krijgen minimaal label B en worden voorzien van zonnepanelen. Tevens gaat Accolade vanaf 2023 cv-installaties waterzijdig inregelen op het moment dat deze projectmatig moeten worden vervangen.	Accolade
21	Accolade maakt in het eerste kwartaal van 2023 de (verduurzamings)aanpak met planning bekend voor de woningen met een energielabel E, F en G. Tevens gaan we deze winter bij deze woningen langs met onze Bespaarbuzz. We bieden kleine energetische maatregelen/producten aan en helpen waar nodig met installatie hiervan. We zetten in op een goede communicatiecampagne om zoveel mogelijk huurders te bereiken. Hierin werken we zoveel mogelijk samen met de gemeente en andere betrokken partijen.	
22	WoonFriesland verwacht een besteding van circa € 5.072.000 aan onderhoud van haar woningbezit in Smallingerland.	WoonFriesland
23	WoonFriesland verwacht een besteding van circa € 3.501.000 aan de verbetering van kwaliteit en energieprestatie van haar woningbezit in Smallingerland. De exacte toedeling naar woningen van de investeringen door WoonFriesland is afhankelijk van inventarisatie/conditiemetingen en aansluitend prioriteitstelling door WoonFriesland.	WoonFriesland
24	In het kader van de energiearmoede en het beheersen van de woonlasten gaat WoonFriesland de komende 2 jaar alle woningen met energie labels D, E, F en G verbeteren, zodat de hele woningportefeuille in 2025 minimaal label C heeft. WoonFriesland belegt tevens versneld haar woningen met zonnepanelen. Ook houdt zij een 'narooi actie zonnepanelen' bij bewoners die tot nu toe terughoudend zijn geweest bij het laten plaatsen van zonnepanelen op hun huurwoning. WoonFriesland zet tevens in op het waterzijdig inregelen van cv-installaties. Randvoorwaarde bij het uitvoeren van al deze extra maatregelen is het tijdig beschikbaar hebben van voldoende capaciteit bij de installateurs. Via het 'DreamHús' project blijft WoonFriesland inzetten op opschaalbare en betaalbare innovaties die bijdragen aan energiezuinig wonen en het klimaat. Deze innovaties zal WoonFriesland, waar technisch mogelijk, toepassen in de gemeenten.	WoonFriesland

25	WoonFriesland zet in op vergroening van haar bezit voor woning en woonomgeving. Een groene omgeving heeft een positieve invloed op de gezondheid van mensen: groen neemt warmte op en maakt zo de omgeving koeler. Een afname van versterking draagt ook bij aan het beperken van wateroverlast. Daarnaast draagt groen bij aan de biodiversiteit en klimaat. Zodra WoonFriesland het beleid voor vergroening heeft uitgewerkt gaat zij in 2023 graag met de gemeente in gesprek om een eerste aanpak voor een pilot in de gemeente uit te werken.	WoonFriesland
26	WoonFriesland heeft het voornemen, indien capaciteit beschikbaar is, om in de wijk De Wiken een pilot te draaien met een fix-team dat versneld kleine (isolerende) maatregelen op verzoek van huurders, bijvoorbeeld kierdichting of extra ledverlichting, aanbrengt bij bewoners die dat zelf niet kunnen.	WoonFriesland
27	De Bewonersraad zal in 2023 onder zijn digitaal panel weer een onderzoek wijden aan het optekenen van de ervaringen van leden die meer dan een jaar in een verduurzaamde woning wonen. Doel is om inzicht te krijgen in hoeverre de verduurzaming al dan niet beantwoordt aan de opgewekte verwachtingen bij bewoners in termen van comfortverhoging, gebruiksgemak en invloed op de woninglasten. De uitkomsten worden in het derde kwartaal van 2023 gedeeld met partijen.	De Bewonersraad
28	Voor de startwijken uit de Transitievisie Warmte gemeente Smallingerland (vastgesteld december 2021) worden wijkuitvoeringsplannen opgesteld met als doel om woningen en gebouwen in deze wijken voor 2030 van het aardgas af te krijgen. In een afstemmingsoverleg in het eerste kwartaal met woningcorporaties en huurdersvereniging geeft de gemeente een toelichting op de vervolgstappen inclusief planning.	Gemeente Corporaties
29	Partijen blijven in overleg over de stappen die zowel gemeente als corporaties zetten richting een aardgasvrije toekomst en over de voortgang en ontwikkeling van de warmtetransitie. Op ambtelijk niveau vindt periodiek overleg plaats en er is minimaal één keer per jaar een bestuurlijk overleg. Daarbij worden de belangen en doelstellingen van alle partijen ten aanzien van de warmtetransitie besproken. Voor de corporaties en huurders is de betaalbaarheid een belangrijk onderwerp in de overleggen.	Allen
30	Alle partijen zijn bezig met de inzet van energiecoaches en stemmen dat met elkaar af via een periodiek overleg. De energiecoaches geven adviezen en tips aan inwoners met als doel de energielasten structureel laag te houden door kleine maatregelen en aanpassing van gedrag. Naast het langdurige traject zijn de energiecoaches ook bezig met ad hoc activiteiten en ondersteuning, zoals een spreekuur of energiecafé bij de Bibliotheek Drachten.	Allen
31	Partijen hebben periodiek overleg over de aanpak van energiearmoede. Hierbij gaat het om ondersteuning van huishoudens die een laag inkomen hebben in combinatie met hoge energielasten dan wel een woning die minder goed geïsoleerd is. Partijen stemmen hun inzet rond energielasten ('energiearmoede') af, met als doel om koppelkansen te zoeken en efficiëntere/effectievere inzet van middelen en mensen te bereiken. Eind	Gemeente

	november 2022 wordt hiermee al gestart in de wijk De Wiken. Gezamenlijk zullen we een aantal dagen aanwezig zijn en bewoners informeren, kleine maatregelen aanbieden, wijzen op regelingen die er zijn etc.	
32	Partijen onderzoeken de mogelijkheden om samen te werken bij initiatieven voor meer vergroening en het versterken van de biodiversiteit. Dit betreft initiatieven om in te spelen op bijvoorbeeld hittestress en wateroverlast door hoosbuien.	Gemeente
Wonen, welzijn, zorg en aandachtsgroepen	Voldoende woonzorgproducten met een functionele kwaliteit om doelgroepen passend te kunnen huisvesten. Maatwerk voor specifieke doelgroepen.	
33	De gemeente ontwikkelt in 2023 een brede Woonzorgvisie, waarin alle aandachtsgroepen een plek krijgen: ouderen, statushouders, mensen met sociale en/of medische urgentie onder wie mensen die dak- en thuisloos dreigen te worden, mensen die uitstromen uit intramurale instellingen, arbeidsmigranten, jongeren, woonwagenbewoners. Het doel van de Woonzorgvisie is te zorgen voor voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding. Op grond van het landelijk uitgangspunt (het programma 'Een thuis voor iedereen') zal in de Woonzorgvisie aandacht zijn voor: kwantitatieve en kwalitatieve opgave, de woon-, zorg- en ondersteuningsbehoefte, urgentie, leefbaarheid en betaalbaarheid. De gemeente werkt bij het ontwikkelen van de Woonzorgvisie in ieder geval samen met de woningcorporaties, De Bewonersraad en zorg- en welzijnsorganisaties. Uiterlijk in het eerste kwartaal van 2023 legt de gemeente aan partijen een concreet plan van aanpak voor.	Gemeente
34	Om ouderen langer thuis te laten wonen in een geschikte woning ontwikkelde Accolade de 'Aanpak Langer Thuis' vanuit drie pijlers: zicht op kwaliteit en toekennen Langer Thuislabels, volle inzet op marketing en verhuur en gaan voor persoonlijk contact en maatwerk. In 2023 gaat de aanpak richting uitvoering. Hierin is samenwerking met de gemeente belangrijk rondom o.a. bewustwording, inzet WMO gelden, contact WMO consulenten en inzet wooncoach. Maar naast een geschikte woning zijn zaken als de woonomgeving, voorzieningen, ontmoeting en zorg/welzijn ook van essentieel belang voor zelfstandig wonende ouderen. In 2023 maken we hier op basis van de Woonzorgvisie concretere afspraken over met elkaar.	Accolade
35	Uiterlijk in het 1e kwartaal 2023 is duidelijk of onconventioneel wonen Smallingerland definitief doorgaat en op welke plek. Er wordt een projectplan geschreven waarbij diverse teams en de partners, Wender en Accolade nauw betrokken worden. Veel zaken zijn in een eerder stadium al met elkaar doorgesproken, maar voor definitief ja zijn er nog een aantal beslismomenten.	Gemeente
36	Accolade stelt voor een Housing First traject ook in 2023 weer een woning aan de gemeente beschikbaar. De gemeente draagt een kandidaat aan en financiert de ondersteuning. Samen met betrokken partijen beslissen we wat een goede plek is voor de kandidaat.	Accolade

37	De woningen die Accolade eerder beschikbaar stelde voor het project Kamers met Kansen kunnen ook in 2023 hiervoor ingezet worden. Binnen de woningen kunnen bewoners doorstromen. Dit onderwerp wordt meegenomen in het bredere gesprek over huisvesting van aandachtsgroepen (Woonzorgvisie).	Accolade
38	Net als in 2022 stelt Accolade in 2023 drie woningen aan de gemeente beschikbaar die in te zetten zijn voor crisissituaties.	Accolade
39	WoonFriesland stelt jaarlijks in haar werkgebied in Friesland enkele woningen beschikbaar voor huisvesting van cliënten uit zorg- en crisisopvang, waarbij sprake is van een zeer urgente crisissituatie/noodsituatie. Deze woningen worden alleen ingezet als deze cliënten door bijzondere omstandigheden niet via de reguliere weg gehuisvest kunnen worden en de woning een belangrijke doorbraak vormt in deze situatie.	WoonFriesland
40	De gemeente werkt samen met WoonFriesland en De Bewonersraad aan extra woonwagendstandplaatsen voor woonwagendbewoners. De locatie Drachtstercompagnie is hiervoor geschikt – ook qua bestemmingsplan- en aangewezen, en biedt plaats aan 11 huurstandplaatsen. Voor de locatie Wetterwille is het bestemmingsplan gewijzigd om hier 3 standplaatsen mogelijk te maken. WoonFriesland ziet een verantwoordelijkheid om te voorzien in de uitbreidingsbehoefte. Ook zal zij naar behoefte de standplaatsen voorzien van passende woonruimte. Naar verwachting wordt zal de locatie Drachtstercompagnie eind 2023 bewoond worden. De realisatie van 3 standplaatsen en woonruimte Wetterwille loopt nog. De koopovereenkomst zal eind 2022 of begin 2023 worden gesloten. Naar verwachting zal de realisatie en definitieve oplevering in 2023 worden afgerond.	Gemeente
41	Het proces rond woningaanpassingen in centrale ruimtes van gebouwen specifiek bedoeld voor ouderen of gehandicapten wordt samen met woningcorporaties en Carins geoptimaliseerd. Het gaat om afspraken als: wie geeft opdracht, wie realiseert de voorziening, hoe worden kosten verrekend, wie is verantwoordelijk voor het onderhoud, wat gebeurt er als de cliënt verhuist of overlijdt (wordt de voorziening verwijderd of blijft het bruikbaar voor de overige bewoners)? Bestaande afspraken rond in beeld hebben en houden van aangepaste woningen en het proces rond toewijzing van deze aangepaste woningen worden hierin meegenomen.	Gemeente
42	De taakstelling om statushouders te huisvesten wordt fors hoger. Uitgangspunt bij het huisvesten van statushouders door de corporaties zijn de afspraken zoals vastgelegd in de meerjarenafspraken. Bij het in 2022 ingezette overleg over de dilemma's m.b.t. dit vraagstuk, mogelijke oplossingen en risico's, inventariseren we of aanvullende afspraken nodig zijn. Denk hierbij aan afspraken over alternatieve initiatieven m.b.t. huisvesting, verdeelvraagstuk, rol en verantwoordelijkheden en voorwaarden als goede ondersteuning bij het huisvesten van statushouders. De gemeente heeft de regie in dit proces.	Gemeente

43	In 2022 werd het Friese convenant 'Weer Thuis' ondertekend. In het convenant legden gemeenten, corporaties en zorgorganisaties afspraken vast rondom de uitstroom uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De gemaakte regionale afspraken worden in 2023 vertaald naar lokale afspraken. In 2023 zullen ook monitoring, evaluatie en bijsturing van het convenant lokaal en regionaal op de agenda staan.	Gemeente Corporaties
Leefbaarheid	Behoud en versterking vitale wijken en dorpen. Principes schoon, heel en veilig zijn leidend.	
44	Accolade investeert maximaal circa € 423.545 aan leefbaarheid in Smallingerland. Dit is € 87 per woning.	Accolade
45	WoonFriesland investeert in 2023 € 455.000 in leefbaarheid in Smallingerland.	WoonFriesland
46	Op basis van beschikbare data, signalen, kennis en ervaring monitort de Werkgroep Leefbaarheid jaarlijks de leefbaarheid in wijken en dorpen. Hierbij worden ook andere actieve professionals betrokken, zoals politie en welzijn. Waar nodig ontwikkelen betrokken partijen in een vroeg stadium, samen met bewoners, een interventieaanpak. In 2023 staat De Wiken hiervoor op de agenda. Op basis van de uitkomsten van de themabijeenkomst over draagkracht en draaglast in De Wiken (2 november 2022) gaat de werkgroep hiermee aan de slag.	Gemeente Corporaties
47	Nog niet altijd worden alle instrumenten die ingezet kunnen worden bij woonoverlast effectief ingezet. Dit komt omdat veel partijen betrokken zijn bij de aanpak van woonoverlast. Iedereen vanuit zijn eigen rollen, taken en bevoegdheden. Belangrijk is om samen te werken bij de aanpak van woonoverlast waarbij verschillende actoren elkaar versterken. In dat kader wordt er in 2023 een gezamenlijk woonoverlastproces opgesteld waarbij (bestaande) instrumenten adequaat en effectief worden ingezet en de samenwerking ten volle wordt benut.	Gemeente
48	Zowel gemeenten, corporaties als huurdersorganisaties geven aan dat de draaglast en draagkracht in complexen en wijken en dorpen onder druk staat. In 2023 wil De Bewonersraad, in samenwerking met externe partijen, onderzoek naar draagkracht en draaglast van wijken en dorpen ontwikkelen en uitvoeren in de vorm van een pilot.	De Bewonersraad